

Tiigilendlase elupaikade parandamine Eestis Layman's aruanne

Nimi: Tiigilendlase (*Myotis dasycneme*) elupaikade parandamine Eestis

Akronüüm: EstBatLIFE

Kood: LIFE16 NAT/EE/000710

Periood: 4 aastat (48 kuud) 30. juuni 2017 kuni 30. juuni 2021 –
pikendatud 6 kuud kuni 31. detsember 2021

Eelarve: 972 395 €, sellest 583 437 € (60%) Euroopa Komisjoni rahastus

Partnerid: Eestimaa Looduse Fond (juhtpartner) ja Eesti Loodusmuuseum

Sihtliik: Tiigilendlane (*Myotis dasycneme*)

Projektilad: Piusa (Natura kood: EE0080621), Ülgase (EE0010116),
Vääna-Posti (EE0010175), Vääna (Humala, EE0010125)

Koduleht: elfond.ee/nahkhiired

©2017-2021 Eestimaa Looduse Fond, projekt „Tiigilendlase (*Myotis dasycneme*) elupaikade parandamine Eestis“. Projekti rahastab Euroopa Liidu LIFE'i programm, SA Keskkonnainvesteeringute Keskus ja projekti partnerid. See materjal ei pruugi kajastada Euroopa Komisjoni ametlikke seisukohti.

Tekstid: Lauri Klein, Rauno Kalda, Oliver Kalda

Kaanefoto: Rauno Kalda

Nahkhiirte illustatsioonid: Maris Pärn

Kujundus: Uku Peterson

Põhjused:

- Tiigilendlase asurkonna arvukus on Euroopas 20. sajandi jooksul oluliselt langenud ja seda eriti boreaalses regioonis ning talvituspaikades.
- Tiigilendlase asurkonna arvukus Eesti talvituspaikades on samuti viimase sajandi jooksul langenud. Projektialad (Piusal, Ülgasel, Väänas (Humalas) ja Vääna-Postil) hõlmavad 80% Eestis talvituvast asurkonnast, mis on ca 40% boreaalsest asurkonnast.
- Tiigilendlase peamised talvituspaigad boreaalses regioonis asuvad Eestis, seepärast on nende kvaliteedi säilitamine tiigilendlasele sobivana oluline kogu Euroopa asurkonnale.
- Senised katsed lõpetada ülemäärane häirimine tiigilendlase talvituspaikades ei ole olnud edukad, seepärast on väga oluline siduda kaitsekorralduslikud tegevused teadlikkuse tõstmisega.
- Tiigilendlase talvituspaigad on sobivad ka teistele Eestis talvituvatele nahkhiireliikidele.

Projekti põhieesmärk:

Tiigilendlase talvitustingimuste parandamine neljas rahvusvahelise tähtsusega talvituspaigas – Piusal, Ülgasel, Väänas (Humalas) ja Vääna-Postil.

Ülesanded:

1. Kaitsekorralduse tõhustamine

- Külastuskoormuse kontrolli alla saamine talvituspaikades (eesmärgiks kokku ca 40 sissepääsu piirata aedadega ja võtta valvesse ning saavutada vähemalt 75% väiksem külastuskoormus).
- Keskkonnatingimuste kontrolli alla saamine ja tiigilendlasele sobivamaks muutmine talvituspaikades (saavutada talvitumistemperatuur üle nulli Väänas (Humalas) ja peatada olulise käigu varing Piusal).

- Tiigilendlase kaitse tõhustamine nahkhiirlaste kaitse tegevuskava ja projektialade kaitsekorralduskavade parandus- ja täiendusettepanekute abil.

2. Teadlikkuse tõstmine

- Vabatahtlike ja kohalike kaasamine talvituspaikade kvaliteedi parandamisse (kokku vähemalt 6 talgulaagrit kokku vähemalt 100 osalejaga).
- Teadlikkuse tõstmine nii tiigilendlase kui ka teiste nahkhiirte teemal Eestis (koolitada vähemalt 20 loodusgiidi, näituse ja infomaterjalidega jõuda vähemalt 50 000 inimeseni).
- Kogemuste jagamine nii Eestis kui rahvusvaheliselt, aitamaks tõhustada nahkhiirte kaitset talvituspaikades (EUROBATS koosolekud, kogemuste vahetamine Hollandis ja Lätis).

Piusa (Natura kood: EE0080621)

Enne:

- **Talvituvate nahkhiirte arvukus:**

2000/2001 talvel üle 4500 nahkhiirt;
2017/2018 talvel 3109 nahkhiirt;
2018/2019 talvel 3004 nahkhiirt

- **Talvituvate tiigilendlaste arvukus:**

2017/2018 talvel 722 isendit;
2018/2019 talvel 593 isendit

- **Külastuskoormus:** 2018/2019 külastas keeluajal koopaid 36 inimest; 2019/2020 kui veel piirdeaedu polnud, aga videovalve juba oli, külastas keeluajal koopaid vähemalt 42 inimest kokku 21 külastusena

- **Piirdeaiad:** enne projekti oli 0 meetrit, ainult sümboolne puitpiire; kokku võimalik takistamatult siseneda läbi ca 20 sissepääsu

- **Valveseadmed:** enne projekti oli valve all ainult üks sissepääs

- **Teadlikkuse tõstmine:** enne projekti oli üks infotahvel külastuskeskuse juures

- **Turvamata ja ohtlik varingukoht** suure koopa tagumise osa ainsas juurdepääsukäigus

Foto: Lauri Klein

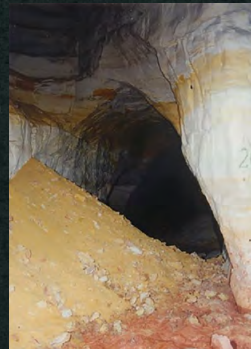

Foto: Lauri Lutsar

Piusa (Natura kood: EE0080621)

Pärast:

- **Talvituvate nahkhiirte arvukus:**
2019/2020 talvel ~3499 nahkhiirt;
2020/2021 talvel ~3355 nahkhiirt
- **Talvituvate tiigilendlaste arvukus:**
2019/2020 talvel ~671 isendit;
2020/2021 talvel ~723 isendit
- **Külastuskoormus:** 2020/2021 kui olid rajatud piirdeaiaid külastas keeluajal koopaid vaid 1 inimene ühel korral
- **Piirdeaiaid:** kokku 1250 m 1,5 kuni 1,7 m kõrgust keevispaneelaeda ümber 8 sissepääsuala (ca 20 sissepääsuava) ja aedades 9 lukustatavat väravat
- **Valveseadmed:** kokku 8 sissepääsuala valve all 6-13 videokaameraga
- **Teadlikkuse tõstmine:** suur kolmes keeles infotahvel koos kaardiga külustuskeskuse

juures; 10 kolmekeelset teabesilti 8 aiaga piiratud sissepääsuala juures

- Ohtlik varingukoht turvatud 24 m pikkuse ja 2 m läbimõõduga turvatruubiga

Fotod: Lauri Klein

Ülgase (Natura kood EE0010116)

Enne:

● Talvituvate nahkhiirte arvukus:

1993/1994 talvel üle 1000 nahkhiirt;
2017/2018 talvel 208 nahkhiirt;
2018/2019 talvel 270 nahkhiirt

● Talvituvate tiigilendlaste arvukus:

1993/1994 talvel 124 isendit;
2017/2018 talvel 36 isendit;
2018/2019 talvel 43 isendit

● **Külastuskoormus:** 2017/2018 talvel külastas novembrist jaanuarini koopaid keelualjal 548 inimest ja koobastiku tagaosa 2016/2017 aasta jooksul 88 inimest; 2019/2020 kui veel piirdeaedu polnud, aga videovalve juba oli, külastas keelualjal koopaid vähemalt 50 inimest kokku 33 külastusena

● **Piirdeaiad:** enne projekti oli 0 meetrit;

kokku võimalik takistamatult siseneda läbi 6 sissepääsu

● **Valveseadmed:** enne projekti ei olnud ükski sissepääs valve all

● **Teadlikkuse tõstmine:** enne projekti oli üks infotahvel, kust puudus selge info aastaringse sisenemiskeelu kohta

Foto: Forus valvekaamera

Foto: Lauri Klein

Ülgase (Natura kood EE0010116)

Pärast:

- **Talvituvate nahkhiirte arvukus:**
2019/2020 talvel 237 nahkhiirt;
2020/2021 talvel 204 nahkhiirt
- **Talvituvate tiigilendlaste arvukus:**
2019/2020 talvel 40 isendit;
2020/2021 talvel 41 isendit
- **Külustuskoormus:** 2020/2021 kui olid rajatud piirdeaiaid ja need ka valve all külastas keeluajal koopaid vaid 5 inimest kahel korral
- **Piirdeaiaid:** kokku 450 m 1,5 kuni 1,7 m kõrgust keevispaneelaeda ümber 6 sissepääsuala (ca 9 sissepääsuava) ja aedades 7 lukustatavat väravat
- **Valveseadmed:** kokku 6 sissepääsuala valve all 4-7 videokaameraga
- **Teadlikkuse tõstmine:** suur kolmes keeles infotahvel koos kaardiga kaitseala servas;

7 kolmekeelset teabesilti 6 aiaga piiratud sissepääsuala juures

Fotod: Lauri Klein

Vääna-Posti (Natura kood EE0010175)

Enne:

- **Talvituvate nahkhiirte arvukus:**

2017/2018 talvel 571 nahkhiirt;
2018/2019 talvel 493 nahkhiirt

- **Talvituvate tiigilendlaste arvukus:**

2017/2018 talvel 96 isendit;
2018/2019 talvel 78 isendit

- **Külastuskoormus:** 2018/2019 külastas keeluajal koopaid umbes 140 inimest (aasta jooksul kokku 770 inimest)

- **Piirdeaiad:** enne projekti oli 0 meetrit

- **Valveseadmed:** enne projekti ei olnud ükski sissepääs valve all

- **Teadlikkuse tõstmine:** enne projekti ei olnud alal ühtegi infotahvlit; teabesilte oli kokku 3, aga need olid kas väga kulunud või koos postidega maast välja kistud

Fotod: Lauri Klein

Vääna-Posti (Natura kood EE0010175)

Pärast:

- **Talvituvate nahkhiirte arvukus:**
2019/2020 talvel 515 nahkhiirt;
2020/2021 talvel 426 nahkhiirt
- **Talvituvate tiigilendlaste arvukus:**
2019/2020 talvel 100 isendit;
2020/2021 talvel 78 isendit
- **Külustuskoormus:** 2019/2020 talvel külastas keeluajal koopaid vaid 1 inimene ühel korral; 2020/2021 talvel ei olnud keeluajal ühtegi külastust
- **Piirdeaiaid:** kokku 220 m 1,5 kuni 1,7 m kõrgust keevispaneelaeda ümber 4 sissepääsuala (kokku 4 sissepääsuava) ja aedades 4 lukustatavat väravat
- **Valveseadmed:** kokku 4 sissepääsuala valve all kuni 5 videokaameraga
- **Teadlikkuse tõstmine:** suur kolmes keeles

infotahvel suurima sissepääsuava juures;
6 kolmekeelset teabesilti 4 aiaga piiratud sissepääsuala juures

Foto: Forus valvekaamera

Foto: Lauri Klein

Vääna-Humala (Natura kood EE0010125)

Enne:

- **Talvituvate nahkhiirte arvukus:**

2017/2018 talvel 352 nahkhiirt;
2018/2019 talvel 332 nahkhiirt

- **Talvituvate tiigilendlaste arvukus:**

2017/2018 talvel 33 isendit;
2018/2019 talvel 27 isendit

- **Külastuskoormus:** 2018/2019 külastas aasta jooksul enam kui 1700 inimest

- **Piirdeaiad:** enne projekti olid püstsahtide ümber pool-lagunenud puitpiirded; takistamatult sai siseneda läbi 7 sissepääsu

- **Valveseadmed:** valve puudus

- **Teadlikkuse tõstmine:** enne projekti puudusid infotahvlid, olid vaid üksikud hoiatussildid

- Kõige pikema käigu keskmises osas oli tuuletõmbus läbi püstsahti, mistõttu nahkhiired külmusid surnuks

Fotod: Lauri Klein

Vääna-Humala (Natura kood EE0010125)

Pärast:

● Talvituvate nahkhiirte arvukus:

2019/2020 talvel 374 nahkhiirt;
2020/2021 talvel 377 nahkhiirt

● Talvituvate tiigilendlaste arvukus:

2019/2020 talvel 20 isendit;
2020/2021 talvel 23 isendit

● **Külastuskoormus:** 2019/2020 talvel külastas keeluajal koopaid umbes 7 inimest kolmel korral; 2020/2021 talvel ei olnud keeluajal ühtegi külastust

● **Piirdeaiad:** kokku 350 m 1,5 kuni 1,7 m kõrgust keevispaneelaeda ümber 9 sissepääsuala (kokku 11 sissepääsuava) ja aedades 9 lukustatavat väravat

● **Valveseadmed:** kokku 9 sissepääsuala valve all 13-14 videokaameraga

● **Teadlikkuse tõstmine:** suur kolmes keeles

infotahvel; 11 kolmekeelset teabesilti 9 aiaga piiratud sissepääsuala juures

● Kõige pikema käigu keskmine püstšaht tuulekindlalt suletud ja selle põhja paigaldatud läbipääsuks 1,4 m läbimõõduga turvatruup

Fotod: Lauri Klein

Koolitused, huvipäevad ja kogemuste vahetamine

- **Talgud:** 8 talgulaagrit, üle 140 vabatahtliku talgulise. Prügi-koristustalgud 6 korda - kokku ligi 25 tonni prügi. Väana-Postil suleti kaevis ja Soomaal meisterdati nahkhiirtele varjekaste.
- **Nahkhiireretked:** 24 öist retke üle Eesti. Kokku enam kui 700 inimest nahkhiireteadlikumad.
- **Giidide koolitused:** 2 nahkhiirekoolitust loodusgiididele. Enam kui 40 loodusgiidi üle Eesti koolitatud. Valmis nahkhiirte bioloogiat tutvustav infomapp nii giididele kui looduskoolidele üle Eesti.
- **Huvipäevad:** 3 huvipäeva nahkhiirtest kohalikele - Piusal 2019, Väanas 2019 ja Ülgasel virtuaalselt 2021. Igal huvipäeval vähemalt 40 osalejat.
- **Rahvusvaheline kogemuste vahetamine:** 3 korda osaleti EUROBATS koosolekutel - 2018 Tallinnas, 2019 Skopjes ja 2021 virtuaalselt. Kogemusi vahetati ka koolitusreisil Hollandisse.

Giidide koolitus Piusal. Foto: Lauri Klein

Talgud Väana-Postil. Foto: Kirke Raidmets

Näitused ja meedia

● **Näitused:** Eesti Loodusmuuseumis (ELM) avati 2020 mitmekeelne interaktiivne näitus „Hirmus armas nahkhiir“, mis oli avatud kuni 2021 lõpuni. 2020 sügisel-talvel toimus mitmekeelne posternäitus „Supervõimekas nahkhiir“ Tallinnas, Tammsaare pargis ja see rändab nüüd Eesti linnades. Selle näituse koopia on püsivana ka Piusa külastuskeskuses. ELM valmistas ka nahkhiirte fotonäituse.

● **Kampaaniad:** Koostöös Eesti Terioloogia Seltsiga korraldati 2020 teavituskampaania „Nahkhiir – Aasta loom 2020“. Ilmus ligi 1300 artiklit, neist ligi 130 seotuna projektiga. Esineti meedias. Hinnanguline auditoorium oli ligi 5,5 miljonit inimest. Muuhulgas korraldati väga populaarne nahkhiirte unejuttude võistlus.

● **Looduskaamera:** Piusa koobastes töötab nahkhiirte talvitumist otseülekanDES veebi kajastav looduskaamera. Koostöös portaaliga looduskalender.ee töötab rahvusvaheliselt väga populaarne veebifoorum. Looduskaamera ülekannet on vaadatud enam kui 62 500 korda.

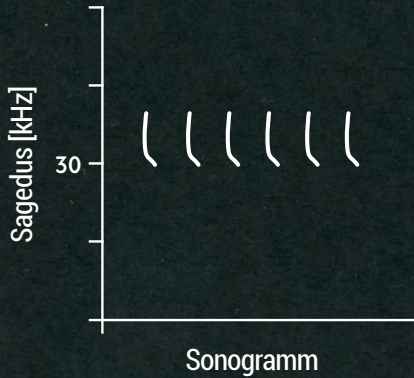
● **Veebileht:** Projekti algusest töötab kolmekeelne veebileht elfond.ee/nahkhiired

Posternäitus Tammsaare pargis

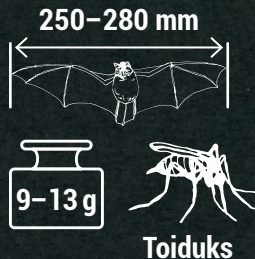

Looduskaamera Piusa koobastes.
Fotod: Lauri Klein

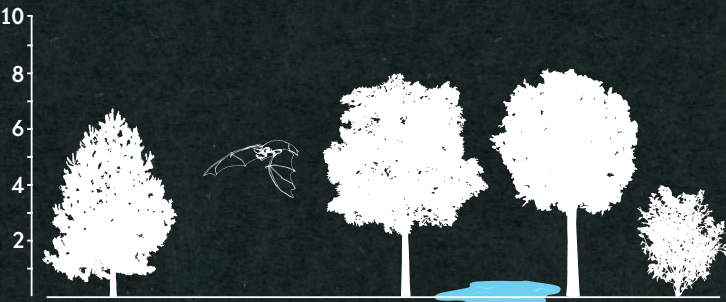

Põhja-nahkhiir
Eptesicus nilssonii

Välimus: Selja karv on tumepruunist mustjaspruunini. Kõht on kollakaspruun või beež. Seljakarva üleminek kõhule on selgepiiriline. Seljal ja kaelapiirkonnas leidub kollakate tippudega karvu. Noorloomadel on seljakarvade tipud hallikad, mistõttu võivad nad sarnaneda hõbe-nahkhiirega. Nägu, kõrvad ja lennus on tumepruunid. Kõrvad on suhteliselt lühikesed ja ümara tipuga.

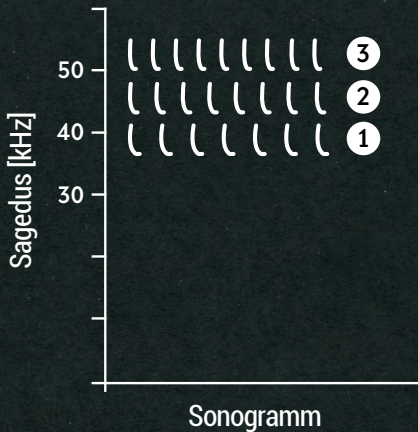

Tavapärase lennukõrgus [m]

Traagus on lühike, ümara tipuga ning veidi sissepoole pööratud otsaga.

Häälitsus: Sonogrammilt vaadates on heliimpulsid hokikepi kujulised. Häälitsused on enamasti kõige valjemad 29-30 kHz juures. Kuulates häälitsusi heterodüün detektoris on kuulda ebaühtlase kiire rütmiga plaginat. Heliimpulss ulatub umbes 27 kHz 45 kHzni. Lendab lagendikel või puuvõrade ümbruses, hoides neist mõne meetri kaugusele.

2 Käabus-nahkhiir
Pipistrellus pipistrellus

3 Pügmee-nahkhiir
Pipistrellus pygmaeus

1 Pargi-nahkhiir
Pipistrellus nathusii

Välimus: Euroopa ühed väiksemad nahkhiired. **Kääbus-nahkhiire** selg on tume- või punakaspruun, kõht on heledam kollaka- või hallikaspruuni karvaga. Nägu, kõrvad ja traagus on sarnaselt pargi-nahkhiirele tumepruunid. **Pügmee-nahkhiire** selg on punakaspruun või liivakarva, kõht pisut tumedam. Nägu, kõrvad ja traagus on heledad ning koon lühike. **Pargi-nahkhiir** on eelnevast kahest veidi suurem*, karvastik on tumedam punakas- või kastanipruun, kõht on

Tavapärase lennukõrgus [m]

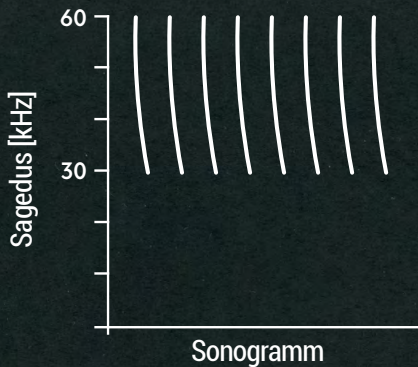
seljast veidi heledam. Kõrvad on neil kolmel lühikesed, kolmnurksed ja ümaratipulised.

Häälitsus: Sonogrammilt vaadates on nende heli-impulsid hokikepi kujulised. Igal liigil on oma sagedus, kus on heli kõige valjem - pargi-nahkhiir - 38-44 kHz, kääbus-nahkhiir 46-47 kHz ning pügmee-nahkhiir 50-55 kHz. Kuulates häälitsusi detektoris kostub ühtlase ja kiire rütmiga pehmelt kõlav plagin. Lendamas kohtab sageli puuvõrade kõrgusel, hoides neist mõne meetri kaugusele või pargipuude alla ja lagendike servadesse.

Tõmmulendlane
Myotis brandtii

Habelendlane
Myotis mystacinus

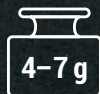

Välimus: väikesed nahkhiired, kellest tõmmulendlane on veidikene suurem. Selja karv on neil pruun või hallikaspruun. Karvade tipud on tõmmulendlasel sageli kollakalt ning habelendlasel punakalt või kuldselt värvunud. Köht on seljast heledam. Habelendlasel hallikaspruun, tõmmulendlasel võib olla ka beeži värvusega. Tõmmulendlase nägu, kõrvad ja lennus on pruunid, kuid noortel loomadel on need peaaegu mustad. Kõrvad

on pikad ja ahenenud tipuga. Traagus on samuti pikk. Habelendlase nägu ja kõrvad on tumedad või isegi täiesti mustad. Kõrvad ja traagus on pikad.

Häälitsus: Sonogrammilt vaadates on nende heli-impulsid piklikud, kattes ligikaudu sagedusvahemikku 25 ja 90 kHz vahel. Heli on detektoris kuuldav vahemikus 30-60 kHz sama valjult. Kuulates häälitsusi detektoris kostub kiire ühtlane ja "kare" heli. Liike kohtab lendamas enamasti metsas ja metsa läbivatel teedel.

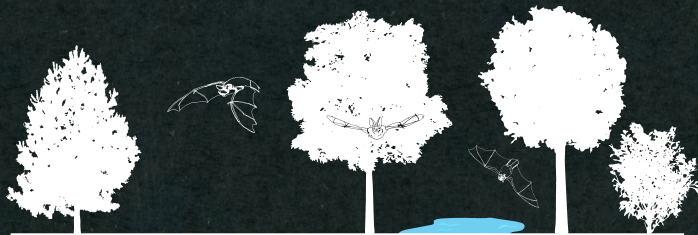
190–225/250 mm

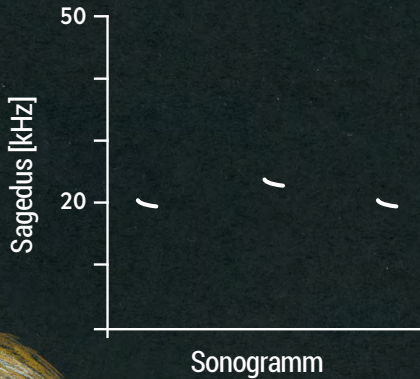

Toiduks

Tavapärase lennukõrgus [m]

10
8
6
4
2

Suurvidevlane
Nyctalus noctula

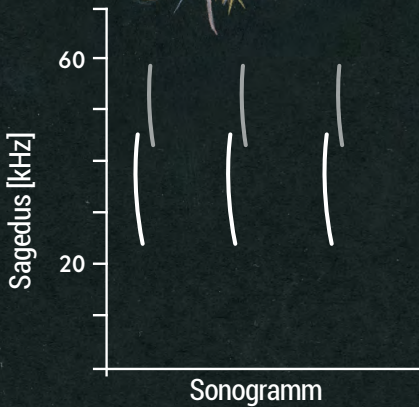
Välimus: Eestis leiduvatest nahkhiirtest suurim. Selja karv on tal punakaspruun ning iseloomuliku läikega, kõht seljast pisut heledam ja läiketa. Nägu, kõrvad ning lennus on tumepruunid. Kõrvad lühikesed, laiad ja ümaratipulised. Traagus „seenekujuline“. Tiivad on pikad ja kitsad.

Toiduks

Häälitsus: Sonogrammilt vaadates on Suurvidevlase heli-impulsid piklikud ning sageli vahelduvad natuke madalamal ja kõrgemal sagedusel olevad impulsid. Häälitsused on kõige valjemad 20 - 23 kHz juures ning detektorist kostub aeglase rütmiga vahelduv plip-plop. Suurvidevlane lendab tavaliselt kõrgel puulatvade ja lagedate alade kohal ning on teistest Eestis leiduvatest nahkhiirtest silmnähtavalt suurem.

Pruun-suurkõrv
Plecotus auritus

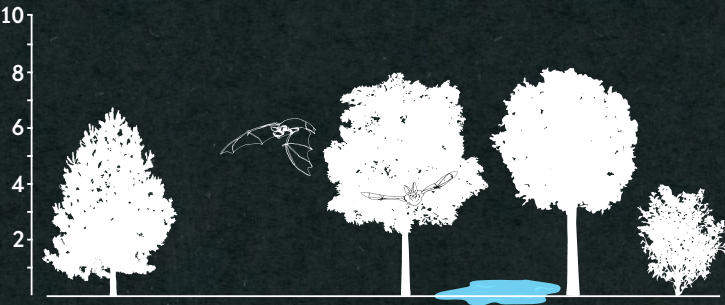
Välimus: selja karv on helepruun, kõht beežikas. Nägu on hele ning punaka varjundiga, kõrvad ja lennus pruunid. Kõrvade pikkus ulatub $\frac{3}{4}$ keha pikkusest, seetõttu on ta teistest Eestis leitud nahkhiirtest kergesti eristatav. Puhke asendis on kõrvad tahapoole kõverdunud ja jätavad väiksema mulje.

Häälitsus: Sonogrammilt vaadates on heli piklik kattes sagedusvahemikku 25 ja 65 kHz vahel. Heli rütm on ebaühtlane, heli ise vaikne, pehme kõlaga. Võrreldes teiste nahkhiirtega väga tasase häälega. Lendab puuvõrude ümbruses ja okste vahel, sageli kohtab teda ka hoonete sees.

Toiduks

Tavapärase lennukõrgus [m]

Höbe-nahkhiir
Vespertilio murinus

Välimus: selja karv on pikk, alusel mustjaspruun, kuid hallikalt värvunud karvatippude tõttu jätab hõbedase mulje. Kõhu külg on ühtlaselt valkjas või kollakaspruun. Seljakarva üleminek kõhule on selgepiiriline. Nägu ja kõrvad on mustjaspruunid, lennus hallikas. Kõrvad ja traagus on lühikesed ning laiad.

Kõrva välimisel serval esineb lai volt, mis ulatub suu nurgani.

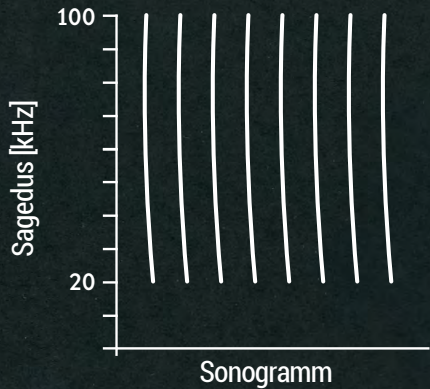
Häälitsus: Sonogrammilt vaadates on hõbe-nahkhiire heli-impulsid hokikepi kujulised. Häälitsused on kõige valjemad 23–28 kHz vahemikus. Rütm on suhteliselt aeglane ja ühtlase rütmiga. Lendab lagendikel või puuvõrade ümbruses, hoides neist mõne meetri kaugusele.

Toiduks

Tavapärase lennukõrgus [m]

Nattereri lendlane
Myotis nattereri

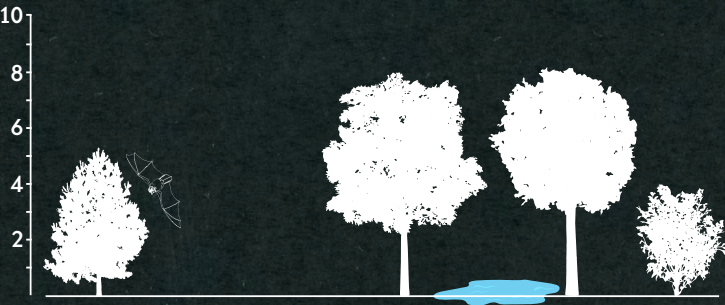
Välimus: selja karv on hallikaspruun, kõht hallikasvalge. Seljakarva üleminek kõhule on selgepiiriline. Nägu roosakas ja harilikult karvadeta. Kõrvad ja lennus on hallikaspruunid ning üsna heledad. Kõrvad on pikad, ette painutatuna ulatuvad koonu tipust kaugemale. Traagus on pikem kui pool kõrvalesta pikkust ning kergelt kõverdunud.

Häälitsus: Sonogrammilt vaadates paistavad nattereri lendlase heli-impulsid pikkade pulkadena, mis võivad ulatuda 100 kuni 22 kHz-ni. Heli rütm on ebahütlane ning väga kiire, kuid vaikne ja pehme kõlaga. Erinevalt paljudest teistest liikidest lendab nattereri lendlane sageli taimestikule väga lähedal ja suudab saaki leida ka lehepindadelt.

Toiduks

Tavapärase lennukõrgus [m]

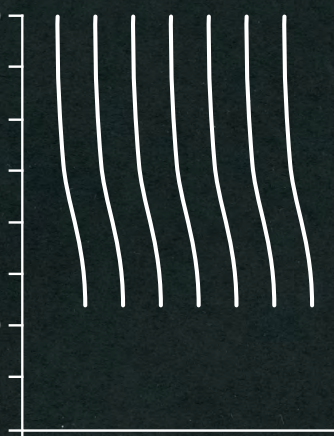

Sagedus [kHz]

80

20

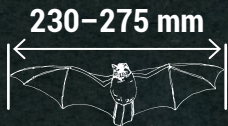

Sonogramm

Veelendlane
Myotis daubentonii

Välimus: selja karv pruun või hallikaspruun, kõht helehall või valkjas. Seljakarva üleminek kõhule on selgepiiriline. Nägu on roosakas või punakaspruun, noortel isenditel on nägu vanadest tumedam. Kõrvad ja lennus on pruunid, aga kõrvade sisemine külg on enamasti välimisest märgatavalt heledam. Kõrvad on lühikesed ja ümara otsaga.

Häälitsus: Sonogrammilt vaadates paistavad veelendlase heli-impulsid pikkade kõveratena, mis algavad ligikaudu 80 ning lõppevad 25 kHz juures. Impulsi keskel on väike kõverus. Heli on kiire rütmiga ning heterodüündetektorist kuulatuna kostub see kiire praginana. Veelendlane lendab enamasti madalal veekogu pinna kohal ning puudutab seda aegajalt.

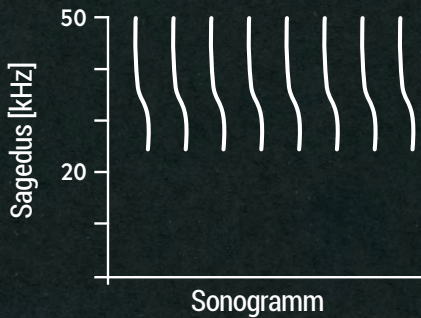
6–10 g

Toiduks

Tavapärase lennukõrgus [m]

Tiigilendlane
Myotis dasycneme

Välimus: Eestis leiduvatest lendlastest suurim. Selja karv on pruun või hallikaspruun, kõht valge või hallikasvalge. Seljakarva üleminek kõhule on selgepiiriline. Nägu on punakaspruun, noorloomadel tumedam kui vanadel isenditel. Kõrvad ja lennus on pruunikad. Kõrvad on suhteliselt suured, kuid traagus on lendlase kohta ebaharilikult lühike.

Toiduks

Häälitsus: Sonogrammilt vaadates paistavad tiigilendlase heli-impulsid pikkade pulkadena, mis algavad ligikaudu 50 ning lõppevad 25 kHz juures. Impulsi keskel, umbes 35 kHz juures, on tugev kõverus. Heli on ebahütlase rütmiga ning heterodüündetektorist kuulduna kostub tugeva ja terava pragingana. Tiigilendlane lendab enamasti madalal veekogu kohal, kuid võib toituda ka kõrgemal.

Tavapärase lennukõrgus [m]

